

Kokkuvõte teemal: Mesilasperede talvitumine, puhastuslend. Mesilasperede ümbertõstmine, põhjade puhastamine, inventari desinfitseerimine. Sülemlemine. Emade väljavahetamine

Aeg ja koht: Keila Aiandus- ja Mesindusseltsi õppepäev Keilas Ohtu tee 5 II korruse saalis, 13.aprillil 2013

Lektor: Mai Endla, Lektorileping PR-9-1.4-48

Aprill on mesinikule uue hooaja valmistamise kuu. Ettevalmistused järgmiseks hooajaks peaksid olema tehtud. Vahad on sulatatud, kunstkärg vahetatud. Raamid on pestud ja korralikult traadistatud, raamivaheliistud puhastatud. Nüüd on mesinikul aega veel kord järele mõelda, kas ikka kõik vajaminev on hooaja alguseks varutud. Võibolla on vaja remontida või teha juurde tarumatte või uusi raame või koguni tarusid. Suvel ju sellisteks töödeks enam aega ei jää.

Nüüd on tarvis aeg – ajalt mesilale pilk peale heita. Tuleb kontrollida, kas ei ole torm mõnda katust pealt võtnud. Aga äkki on hoopis tuhkur külla tulnud? See loom on väga ohtlik, sest rääkimata perest, ei jäta ta isegi tarust midagi muud kui pilpad järele.

Juhul, kui mesilas on vanad tarud, kus katuseservad lahti või lendla sügisel kitsendamata, tuleb aeg – ajalt kergitada katust, veendumaks, et seal ei ole hiired pesitsema hakanud.

Uudishimulik mesinik võib kontrollida ka mesilaste talvitumist. Selleks võib kasutada kummivoolikut, mille üks ots tuleb torgata lehdla kaudu tarusse, teine ots aga endale kõrva. Kui tarust kostab ühtlast suminat, on viide sellele, et pere talvitub normaalselt. Ärritunud häälend aga viitavad kas ema puudusele, näljale, või hiirtele. Nii saab mesinik vajaduse korral sekkuda pere talvitusse. Juhul, kui pere on näljas, tuleb perele lisada meekärgi.

Kõik pered, kes on sügisel korralikult talvituma pandud, peaks kevadele rõõmuga vastu minema. Aga tegelikult olgu mesinik kuitahes hoolas, võib kevadeks ikka üllatusi tulla.

Sellel talvel on karta hulgalist mesilasperede hukkumist, sest kollapsi sümptomiga peresid on paljudes mesilates. Kahjuks ei ole mesinikel muid oskusi ega võimalusi oma peresid pääst, kui ainult Varroatoosiga võidelda.

Loomulikult ei taha ükski mesinik oma peresid kaotada. Nii on kõige õigem hukkunud perede asemele teha juuni kuus uued väikesed pered. Korraliku hoolduse korral arenevad need sügiseseks talvitumise ajaks normaalseteks peredeks. Ühest perest võib suve jooksul teha küll rohkem kui ühe pere, kuid seda mitte korraga.

Kunstpere võib moodustada juuni kuus, kui peres on vähemalt 17-18 pesaraami. Mida väiksema kunstpere te moodustate, seda tugevam jääb põhipere, ning see toob ka rohkem mett. Mina soovitsin kunstpere teha neljale raamile. Kui see on korralikult moodustatud, siis hakkab ta üsna ruttu arenema ja sellele võib hakata raame lisama.

Lihtsam perede moodustamine on teha pere uue noore emaga. Saalleks tulab võtta perest kaks kooruva haudmeda rrami ning kaks mee ja siraga katteraami. Lisaks tuleb puistada veel neljalt pesaraamilt mesilasi, sest umbes pooled on lennumesilased kes lendavad põhiperesse tagasi. Noored mesilased kes kunsteresse alles jäävad võtavad ka uue ema väga hästi vastu. Millise ema peaks kunstperele panema, see sõltub mesiniku võimalustest – kas osta noor ema emakasvatusmesilast, kas kasutada sülemikuppudest saadud emasid, või sülemikuppe. Ilma emata küll seda peret ei soovita jätta – see tähendab mesilased ehitavad ise aseemakupud kust paati nädala jooksul koorub noor ema, kes alles ühe kuni pooleteise kuu möödudes pärast pere moodustamis munema hakkab. Selline pere jääb sügiseks nõrgaks.

Juhul, kui te moodustate juuni alguses väikese idupere, võite heade ilmastikutingimuste korral sellest perest juunikuul lõpus moodustada veel teise neljaraamilise pere. Selliselt toimides saame kõik oma mesilad taastatud ja soovi korral ka mesilad laiendatud.

Loomulikult kasutavad mesinikud mesila laiendamiseks ka sülemeid ja perede poolitamist.